

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 80 (3) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกๆระดับ และทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมาย เพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศนโยบายปฏิรูปไว้ดังนี้ ปฏิรูประบบการศึกษา ปฏิรูปการเรียนรู้ ปฏิรูประบบการบริหารและการจัดการศึกษา ปฏิรูปครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา และปฏิรูประบบทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา การปฏิรูปการศึกษาจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาทั้งระบบ ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุด คือ คุณภาพการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐานโลก ดังนั้น หัวใจของการปฏิรูปการศึกษาก็คือการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กทุกคนที่จบการศึกษามีคุณภาพ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข (สุรัฐ ศิลปะอนันต์, 2545 : 19) และการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วได้นั้นจะต้องอาศัยทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ และสิ่งสำคัญที่ทำให้ทรัพยากรมนุษย์มีคุณภาพ คือ การศึกษา การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการที่จะพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ อีกทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 22 กล่าวถึง การจัดการศึกษาว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติ เติบโตตามศักยภาพและถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด รวมถึงมาตรา 23 กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของการศึกษาแต่ละระดับ จากข้อความในมาตราทั้ง 2 มาตรานี้จะเห็นได้ว่า การจัดการศึกษาได้มุ่งเน้นการพัฒนาตัวผู้เรียนให้มีความสุข โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเติบโตตามศักยภาพ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ มุ่งเน้นการฝึกทักษะการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และเน้นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ซึ่งหมายถึง การหลอมรวมทุกสิ่งทุกอย่างดังกล่าวเข้าเป็นสิ่งเดียวกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ และมีความหมายต่อชีวิตของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543)

การจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับแรก เพื่อวางรากฐานชีวิตของเด็กไทยให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ มีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา บนพื้นฐานความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล

โดยใช้กิจกรรมกระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการของสมองเป็นการพัฒนาแบบองค์รวมโดยเริ่มจากการพัฒนาด้านร่างกายให้แข็งแรงสมบูรณ์กระตุ้นให้สมองได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ สมองเป็นสิ่งสำคัญที่มนุษย์ต้องใช้ในการเรียนรู้ และแสดงถึงพัฒนาการอันซับซ้อน ในระยะ 6 ปีแรกของชีวิต เด็กจะเรียนรู้ทุก ๆ เรื่องอย่างรวดเร็ว นั่นคือ เซลล์สมองสร้างใยประสาทเชื่อมโยงกันและกันอย่างมากมาย (ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์, 2544 : 1) พัฒนาด้านจิตใจ และอารมณ์ให้เป็นผู้มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง เชื่อมมั่นในตนเอง ระวังแฉ่งใส สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ พัฒนาด้านสังคมให้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคล และสิ่งแวดล้อมรอบตัว รวมถึงทำให้เด็กมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ, 2540 : 31) โดยเฉพาะเด็กปฐมวัยหรือเด็กก่อนวัยเรียน เป็นวัยที่มีความสำคัญที่สุดของชีวิต เพราะเด็กในวัยนี้มีพัฒนาการทุก ๆ ด้าน เป็นไปอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง ประสบการณ์ที่เด็กได้รับในช่วงแรกของชีวิต จะมีอิทธิพลมากต่อการเสริมสร้างฐานความพร้อมสำหรับการพัฒนาในขั้นต่อไป เป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์อย่างมีระบบแบบแผนสืบเนื่องกันไป ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านคุณภาพ (Quality) การพัฒนานั้นไม่เพียงแต่เพิ่มในด้านขนาดรูปร่าง หรือน้ำหนักเท่านั้น แต่รวมถึงการที่จะต้องมียุทธศาสตร์ใหม่และความสามารถใหม่ ๆ เกิดขึ้นด้วย (เยาวพา เดชะคุปต์, 2542ข : 12) การพัฒนาคุณภาพของประชากร โดยเฉพาะเด็กปฐมวัยถือเป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาประเทศท่ามกลางโลกและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในขณะนี้ ทำให้กระบวนการหล่อหลอมทางสังคมของเด็กในยุคปัจจุบันต้องมีการปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อม ทั้งสัญลักษณ์ และปรากฏการณ์ห้องเรียน รวมถึงโลกความเป็นจริงที่เด็กสัมผัสอยู่ การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ จึงควรปรับให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง เอื้อต่อพัฒนาการทุกด้านของเด็ก และการแสวงหา รู้จักเลือก รับ ปรับเปลี่ยนสิ่งต่าง ๆ ให้เหมาะสม การจัดการศึกษาปฐมวัยและทิศทางของการจัดการศึกษาปฐมวัยของไทย ตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาตลอดชีวิตที่ทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยร่วมกันจัดทำนโยบายและแผนการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย (0 - 5 ปี 11 เดือน 29 วัน) ให้เป็นการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมและสามารถจัดในโรงเรียนได้เช่นเดียวกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ จัดในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียนหรือศูนย์การเรียน การจัดการเรียนปฐมวัยต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ท้องถิ่น และโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาปฐมวัยได้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2539)

สภาพปัจจุบัน การจัดการศึกษาปฐมวัยได้แบ่งความรับผิดชอบตามนโยบายรัฐบาล โดยเด็กปฐมวัยที่มีอายุ 3 ขวบ อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับเด็กอายุ 4-5 ขวบ ส่วนใหญ่อยู่ในความรับผิดชอบ

ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีโรงเรียนเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ ดำเนินการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ.2546 การดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ผ่านมา แม้ว่าจะใช้หลักสูตรเดียวกันแต่ปัจจัยพื้นฐานด้านครอบครัวและความพร้อมของหน่วยงานที่จัดการศึกษาปฐมวัยมีความแตกต่างกัน ทำให้เด็กไม่ได้รับการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ได้เต็มที่ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาปฐมวัยในชนบท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กมักต้องประสบปัญหาความขาดแคลนด้านอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ปัญหาด้านบุคลากรครู มีปัญหาครูไม่ครบชั้น ครูขาดความสามารถในการจัดการศึกษาปฐมวัย ด้านวิชาการขาดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดประสบการณ์ ด้านงบประมาณขาดงบประมาณในการดำเนินการที่เหมาะสม ประกอบกับผู้ปกครองนักเรียนมีความยากจน ขาดความรู้ ความเข้าใจในการเลี้ยงดูบุตรธิดาอย่างถูกต้อง คุณภาพการศึกษาเด็กปฐมวัยในชนบทจึงไม่ดีเท่าที่ควร (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2548 : 1 - 2) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2545 : 55 - 64) ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในสังกัดสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประสบปัญหาด้านวิชาการขาดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีในการจัดประสบการณ์แก่เด็ก ๆ ด้านงบประมาณ โรงเรียนได้รับงบประมาณรายหัวไม่เพียงพอ กับความต้องการ ด้านบุคลากร ครูขาดความรู้ความสามารถ ในการจัดการศึกษาปฐมวัย ขาดแคลนครูผู้สอนที่มีวุฒิทางการศึกษาปฐมวัยและขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้านอาคารสถานที่ ขาดแคลนอาคารสถานที่ เครื่องเล่นสนามและสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับเด็กปฐมวัย

ในส่วนการจัดการศึกษาปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จากการติดตามการดำเนินงานจัดการศึกษาปฐมวัย ประจำปีงบประมาณ 2553 ของกลุ่มศึกษานิเทศก์ติดตามและประเมินผล มีโรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัย 167 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 91 โรงเรียน ใน 4 อำเภอ ส่วนมากตั้งอยู่ในชนบท ซึ่งมีสภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย ประสบปัญหาหลายด้าน เช่น ปัญหาครูไม่ครบชั้น ครูไม่มีวุฒิทางปฐมวัย เป็นครูจ้างสอนที่ไม่ผ่านการอบรม ห้องเรียนไม่เป็นเอกเทศเป็นต้น

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา ปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ทั้ง 4 ด้าน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป ว่ามีปัญหาคืออย่างไร เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาในการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพอันจะส่งผลในการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

จุดมุ่งหมายการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนระดับปฐมวัยแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านเนื้อหา

1. ปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ตามขอบข่ายการบริหารจัดการศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบในรูปแบบโรงเรียนนิติบุคคล ซึ่งประกอบด้วยการจัดการใน 4 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548 : 5) คือ

- 1.1 งานวิชาการ
- 1.2 งานงบประมาณ
- 1.3 งานบุคคล
- 1.4 งานบริหารทั่วไป

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 91 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 91 คน ครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 105 คน รวมทั้งสิ้น 196 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 73 คน ครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 81 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 154 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามอำเภอ

ด้านตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

1.1 ตำแหน่ง ได้แก่

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

1.1.2 ครูผู้สอนระดับปฐมวัย

1.2 วุฒิการศึกษา

1.2.1 ตรงตามสาขา

1.2.2 ไม่ตรงตามสาขา

1.3 ประสบการณ์ในการทำงาน ได้แก่ จำนวนปีที่ทำหน้าที่การสอนระดับปฐมวัยหรือบริหารการศึกษา จำแนกเป็น

1.3.1 ต่ำกว่า 10 ปี

1.3.2 10 ปี ขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัย ใน 4 ด้าน ตามขอบข่ายการบริหารจัดการศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบในรูปแบบโรงเรียนนิติบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548 : 5) จำนวน 4 ด้าน คือ

2.1 งานวิชาการ

2.2 งานงบประมาณ

2.3 งานบุคคล

2.4 งานบริหารทั่วไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี เพื่อพัฒนาและเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการเลี้ยงดูเด็กอย่างถูกต้อง เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีคุณภาพชีวิต ที่จะทำให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

การจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 3 ตามขอบข่ายการบริหารจัดการศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบในรูปแบบโรงเรียนนิติบุคคล ที่เกี่ยวกับงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป

ปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรค ข้อขัดข้องของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัยที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามขอบข่ายการจัดการศึกษาปฐมวัยในด้านงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป

งานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตร เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล รวมทั้งกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานทางวิชาการของโรงเรียน

งานงบประมาณ หมายถึง แผนการใช้เงินและการดำเนินการต่างๆตามแผนเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคู่มือ กฎระเบียบที่เกี่ยวกับงานการเงิน การระดมทุนเพื่อการศึกษาพัฒนาและการนิเทศติดตามการใช้งบประมาณให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้สาธารณชนได้รับทราบ

งานบุคคล หมายถึง การดำเนินงานวางแผนอัตรากำลัง การสรรหา การบรรจุและแต่งตั้ง การนิเทศติดตามและประเมินผล การฝึกอบรมด้านวินัยส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนการจัดสวัสดิการแก่บุคลากรในโรงเรียน

งานบริหารทั่วไป หมายถึง การบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ อาคารสถานที่ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักเรียน และมีการบำรุงดูแลรักษาอาคารสถานที่ การมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ปกครอง ตลอดจนการประชาสัมพันธ์เพื่อการดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ครูผู้สอนระดับปฐมวัย หมายถึง ครูผู้ช่วย ครู พนักงานราชการ หรือครูอัตราจ้าง ที่ทำหน้าที่สอนระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ปีการศึกษา 2553

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ปีการศึกษา 2553

วุฒิการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจบสาขาวิชาบริหารการศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัย จบสาขาวิชาเอกปฐมวัย หรือเอกอนุบาล

ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาการทำงานที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนระดับปฐมวัยรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยโดยจำแนกเป็นน้อยกว่า 10 ปี และ 10 ปี ขึ้นไป

โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

1. ผลของการวิจัยจะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัย ในด้านงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป
2. เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น